

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Spiegelkrant 2010

Spiegeltraject: de stand van zaken

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Spiegelen

Elkaar een spiegel voorhouden en in alle openheid praten over wat goed gaat, wat niet kan en wat beter kan. Dat kan tijdens de Spiegeldagen en via Spiegelnet. Rijkswaterstaat luistert naar uw vragen en wensen en neemt die mee bij het werk aan de vaarwegen.

Bij eerdere Spiegeldagen stelden de schippers en Rijkswaterstaat samen vijf belangrijke thema's vast:

- wacht- en overnachtingsplaatsen
- vaarwegprofiel
- informatievoorziening
- veiligheid op het water
- betrouwbare reistijd

Deze Spiegelkrant geeft een impressie van wat Rijkswaterstaat hieraan in 2010 heeft gedaan.

Reis efficiënt inplannen en uitvoeren

Voor een optimale bereikbaarheid van de vaarwegen loopt er een praktijkproef op de route Rotterdam-Antwerpen. Door actuele informatie uit te wisselen over de schuttijden en de wachtplaatsen, kunnen binnenvaartschippers hun reis efficiënter inplannen en uitvoeren.

Deze praktijkproef, Logistieke keten Informatie Vaarwegen Rotterdam-Antwerpen (LIVRA), is een samenwerking tussen Rijkswaterstaat en vijf containervaartbedrijven.

Binnenvaartschippers kunnen alle actuele verkeersinformatie rond de sluisen op de route Rotterdam-Antwerpen vinden op www.rws-livra.org. Zoals informatie over schepen die de sluis willen passeren, de verwachte schuttingen, de bezetting van de wachthavens en de actuele stremmingen. Door het verkeersaanbod per object over een langere afstand te meten, kan de schipper sinds september ook een aantal schuttingen vooruitkijken. Toegang is door de schippers eenvoudig aan te vragen via www.rws-livra.org.

Minder hinder bij onderhoud Houtribsluizen

De renovatie van de Houtribsluizen is gestart en is naar verwachting in het voorjaar van 2012 klaar. Tot die tijd kunnen schippers hinder ondervinden van de werkzaamheden en kunnen de wachttijden variëren. Schippers hebben op de Spiegeldag aangegeven beter op de hoogte te willen zijn van de wachttijden bij bruggen en sluizen. Bij de Houtribsluizen kunnen zij via gratis sms-berichten automatisch op de hoogte blijven van de actuele wachttijden. Indien nodig kunnen ze hun vaarplan dan in een vroeg stadium aanpassen. Rijkswaterstaat biedt de beroepsvaart ook een extra doorgang via twee spuikokers. Dit kan alleen onder een aantal voorwaarden, zoals een gelijke waterstand en goed zicht.

Sms met actuele wachttijden

Wilt u ook de actuele wachttijden ontvangen? Stuur een sms met 'RWS spatie AAN' naar 1008. U ontvangt dan gedurende zes uur informatie over de wachttijden op deze belangrijke vaarroute tussen Amsterdam en het noordoosten van Nederland. Op de mobiele website <http://m.rws.nl> is te lezen of de wachttijden oplopen of juist afnemen.

“Doorstroming bevorderen en ergernissen voorkomen”

Elke zomer is het druk in en rondom de Nederlandse sluizen. Sluismeester Freddie Hagen heeft zijn handen vol aan het schutten van de schepen in de Roggebotsluis. Sluissteward Arjan Woord helpt hem daarbij. Hagen: “Normaal passeren per schutting ongeveer vijftien schepen. Met de hulp van een sluissteward zijn dat er zeker zes extra.”

Zes extra schepen, hoe doet een sluissteward dat?

Woord: “Wij geven instructies van de sluismeester door aan de schippers, zoals naar welke plek zij moeten doorvaren. Zo zorgen we voor een goede en snelle doorstroming door de sluis. Ik pak de lijnen van schepen aan, beantwoord vragen en deel informatie uit van bijvoorbeeld de veiligheids campagne ‘Varen doe je samen’. Eventuele discussies of onverwachte situaties los ik via de sluismeester op.”

Handhaven op de vaarwegen

Door de toenemende verkeersdrukke op de vaarwegen met steeds grotere schepen nemen de veiligheidsrisico's toe. Rijkswaterstaat treedt op als verkeersbegeleider én als handhaver. Zo controleert Rijkswaterstaat onder meer de vaar- en rusttijden, de bemanningssterkte, de documenten aan boord en of schippers zich aan de verkeersregels houden.

Rijkswaterstaat heeft al langer handhavende bevoegdheden, maar sinds 2010 is een groot deel van de handhaving verschoven van de politie naar de vaarwegbeheerders. Om die reden komen schippers nu vaker de mobiele verkeersleiders van Rijkswaterstaat als handhaver tegen.

Binnen de perken

Handhaving is geen doel op zich, maar draagt bij aan veilig(er) scheepvaartverkeer. Jaarlijks bepaalt Rijkswaterstaat samen met de handhavingpartners IVW, KLPD, havenbedrijven en provincies de prioriteiten voor handhaving. Welke overtredingen veroorzaken de grootste risico's? Waar willen de partners stevig op handhaven en waar iets minder? Door deze gerichte manier blijft de handhavingdruk voor schippers binnen de perken en ontstaat een goed beeld van de belangrijkste overtredingen.

Gastheer op het water

Naast de toenemende handhavende rol, blijft Rijkswaterstaat 'gastheer op het water'. Een goed gastheer bekommert zich ook om de veiligheid van zijn gasten. Rijkswaterstaat kijkt dus niet weg bij een overtreding, maar spreekt schippers daarop aan. Bij ernstige of herhaalde overtredingen kan dan ook een proces-verbaal worden opgemaakt. Belangrijk is dat Rijkswaterstaat en de schippers hier op een professionele, correcte en fatsoenlijke manier mee omgaan. Rijkswaterstaat besteedt hier dan ook veel aandacht aan via training, (bij)scholing en werving van medewerkers.

Waarom is deze inzet nodig?

Hagen: "Er zijn weinig aanlegplaatsen in de sluis en op drukke dagen bedraagt de wachttijd ongeveer twee uur. Onervaren recreatieschippers hebben vaak moeite om hun schip stil te houden en goed aan te sluiten. Zij moeten soms samen met beroepsvaarders schutten, wat voor problemen kan zorgen. Sluisstewards helpen de schippers hierbij."

Is dit van toegevoegde waarde?

Hagen: "Zeker, zowel de beroeps- als recreatievaart ervaart de inzet van sluisstewards als zeer prettig, vooral in drukke tijden. Het bevordert de doorstroming en voorkomt ergernissen. Bovendien nemen we zo meer vaartuigen mee. Het scheelt per vier schuttingen zeker een schutting."

Hoe word je steward?

Woord: "Je volgt een tweedaagse opleiding van Rijkswaterstaat. Aan bod komen wet- en regelgeving, theorie over gevaren rond de sluis, nautische basisbegrippen en het inschatten en beïnvloeden van het vaargedrag. Alles wordt ook in de praktijk geoefend. Als je van water en van de hele dag buiten zijn houdt, is deze zomerbaan ideaal!"

Op de hoogte blijven van de actuele vaarweginformatie?

Dat kan binnenkort met www.vaarweginformatie.nl

Veel schippers hebben behoefte aan eenduidige informatie over de vaarwegen die ze op één plek kunnen vinden. Rijkswaterstaat werkt daar al lange tijd aan met het project FIS. Ivo ten Broeke, projectmanager, is nauw betrokken bij de invoering van FIS en van de website www.vaarweginformatie.nl. In de loop van 2011 wordt deze operationeel.

Wat is FIS precies?

‘Veel schippers zullen de naam FIS al kennen. Het is een informatiesysteem dat alle nautische informatie over de vaarwegen bundelt. Zoals informatie over de planning van werkzaamheden, berichten aan de scheepvaart en bedientijden van bruggen en sluisen. Schippers kunnen dit systeem raadplegen via de website www.vaarweginformatie.nl. Ook kunnen ze daar elektronische vaarkaarten en ijskaarten downloaden, en ze kunnen bijvoorbeeld actuele weersvoorspellingen, waterstanden en zwemwaterberichten bekijken.’

Wat is hieraan uniek?

‘Nu is deze informatie nog versnipperd beschikbaar via teletekst, de marifoon en verschillende internet-websites. Straks hebben vaarweggebruikers toegang tot één website waar alles op staat. Ze kunnen persoonlijke profielen aanmaken om zo informatie op maat te ontvangen. De website is gebruiksvriendelijk en logisch opgebouwd, zodat gebruikers gemakkelijk hun weg kunnen vinden in de beschikbare informatie. Een aantal schippers heeft ook meegedacht over hoe de site eruit moet zien.’

Informatie op maat, hoe werkt dat?

‘Schippers kunnen zich op allerlei diensten gratis abonneren. Wil je bijvoorbeeld op de hoogte blijven van de waterstand bij Lobith? Dat kan. Door dit onderdeel aan te vinken ontvang je hier per sms of e-mail bericht over. Iedereen kan zo zijn privé-abonnement maken. Als je alleen informatie over het IJsselmeer wilt ontvangen, dan kun je dat instellen. Of alle berichten aan de scheepvaart. Ook kun je aangeven of je bijvoorbeeld elk uur of één keer per dag bericht wilt krijgen.’

Wie vult dit informatiekanaal?

‘FIS brengt informatie die reeds beschikbaar is bij elkaar. Rijkswaterstaat zorgt voor de kwaliteit en uniformiteit van de informatie. Via de website kunnen schippers alle informatie makkelijk vinden. Alle andere informatiebronnen blijven beschikbaar, omdat niet alle schepen met internet zijn uitgerust. Maar www.vaarweginformatie.nl is de toekomst!’

Uit elkaar vaarwater blijven

De Veiligheidscampagne ‘Varen doe je samen!’ maakt alle vaarweggebruikers bewust van elkaars vaargedrag, mogelijkheden en beperkingen op het water. Al het voorlichtingsmateriaal is via www.varendoejesamen.nl of 0800-8002 gratis te bestellen. Rijkswaterstaat zet de resultaten van de campagne van 2010 op een rij en blikkt vooruit naar 2011.

Terugblik & vooruitblik

- Er was in 2010 veel aandacht voor de dode hoek van de beroepsvaart, de plaats op de vaarweg en het gedrag in sluisen. Dat wordt in 2011 gecontinueerd.
- Er zijn veel succesvolle lokale initiatieven, zoals voorlichtingsavonden, praktijkdagen en uitwisselingsprojecten tussen beroeps- en recreatievaart.
- Schippers voelen zich veiliger door betere voorlichting.
- Bij de beroepsvaart is meer draagvlak voor ‘Varen doe je samen’.
- Er komt meer aandacht voor onder meer duikers, (kite)surfers, sportvissers, zwemmers en snelvaarders.

Cijfers

- In 2010 zijn 50.000 gedrukte knooppuntenboekjes uitgegeven.
- Vanaf de site zijn tienduizenden knooppuntenboekjes gedownload.
- De nieuwe website telt maandelijks tussen de 30.000 en 40.000 unieke hits.
- De flyer ‘Veilig het water op!’ (in vier talen) is meer dan 80.000 keer verspreid.
- Van de nieuwe folder voor roeiers en kanoërs zijn 5.500 stuks uitgegeven.
- De dvd ‘Veilig varen doen we samen’ is inmiddels meer dan 100.000 keer verspreid.

De wens voor moderne, veilige en comfortabele ligplaatsen

Slimmer aanleggen en benutten van ligplaatsen is een wens van binnenvaartschippers en staat hoog op de agenda van Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat heeft in 2010 een stap gemaakt om diverse ligplaatsen moderner, veiliger en comfortabeler te maken.

Dordtse Kil

Op de Dordtse Kil bij overnachtingshaven 's-Gravendeel zijn de afmeervoorzieningen onlangs compleet vernieuwd. Overnachten is hierdoor veiliger. De houten aanmeerpalen hebben plaatsgemaakt voor solide stalen constructies. Deze zijn bestand tegen de krachten van de moderne, langere schepen. Ook zijn de houten steigers vervangen en is op verzoek van de schippers de overstap van het schip naar de steiger verbeterd.

Amsterdam-Rijnkanaal

Op het Amsterdam-Rijnkanaal is een aantal ligplaatsen, onder andere Breukelen, volledig gerenoveerd. Rijkswaterstaat heeft in 2010 moeten besluiten de ligplaats in Maarssen te sluiten vanwege instabiliteit van de damwand waardoor een onveilige situatie was ontstaan. Verder onderzoekt Rijkswaterstaat de mogelijkheden voor gebruik van spudpalen. Sinds het najaar van 2010 zijn aan de zuidzijde van de Plofsluis en aan de binnenkant van de Marijkesluizen als proef plaatsen aangewezen waar schepen met spudpalen een ligplaats kunnen innemen.

Uitbreiding in de toekomst

Naast het renoveren van bestaande locaties kijkt Rijkswaterstaat ook naar de mogelijkheden voor het uitbreiden van ligplaatsen. Bijvoorbeeld op de Merwedese, waar een tekort is aan ligplaatsen. Onderzocht wordt welke locatie hiervoor het meest geschikt is.

Samenwerken loont

Vaargeulen en toegangseulen moeten diep en breed genoeg zijn om in te kunnen varen. Verschillende partijen zijn bij het baggeren van vaargeulen betrokken. Om alle werkzaamheden goed op elkaar af te stemmen is samenwerken belangrijk. Het resultaat? Een efficiënte aanpak tegen lagere kosten.

Bij het baggeren van de Twentekanal en de insteekhavens van Hengelo hebben Rijkswaterstaat en de gemeente de handen ineen geslagen. Als de baggerwerkzaamheden niet op elkaar afgestemd zouden worden, was de kans aanwezig dat de insteekhavens na het baggeren weer zouden dichtslibben. De voorbereidende werkzaamheden, zoals het bodemonderzoek, zijn gelijktijdig uitgevoerd. De gemeente Hengelo heeft vervolgens de insteekhavens laten uitbaggeren en Rijkswaterstaat de doorgaande vaarweg en de langshavens. De planning daarvan is ook op elkaar afgestemd. Elke partij heeft de kosten voor eigen rekening genomen. Door de samenwerking is dit stuk kanaal met aanliggende havens nagenoeg in één keer op diepte.

Om op de hoogte te blijven, vragen te stellen of mee te discussiëren, kunt u terecht op www.rijkswaterstaat.nl/spiegelnet. Voor algemene vragen over de weg en de vaarweg is de landelijke informatielijn dagelijks van 06:00 uur tot 22:30 uur gratis bereikbaar op 0800-8002.

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat

Kijk voor meer informatie op
www.rijkswaterstaat.nl
of bel 0800 - 8002
(ma t/m zo 06.00 - 22.30 uur, gratis)

december 2010 | SVC1210KL044